

VEYSEL-KARANÎ'NİN ANNESİNİN ADI

Hocam selamaleyküm. Hocam Veysel-Karanî'nin annesinin ismi biliniyor mu? Ulaşabileceğim kaynak var mı? Şimdiden Allah razı olsun.

Veysel Karanî gerçek bir şahsiyet midir?

Cevap:

Veysel-Karanî hakkında anlatılanların çoğu efsanedir. Kendini Allah'a vermiş bir zahid vardır ama kimi rivayetlerde bunun Yemenli, kimi rivayetlerde Iraklı olduğu anlatılır. İslâm Tasavvufu adlı eserimde bu zat hakkındaki bilgi şöyledir:

Üveys el-Karanî: Zâhid tâbiîlerin büyüklerinden idi. Yırtık elbise giyer, çok düşünür, yılda ancak bir iki kez halka görünürdü. Yalnızlığı severdi. Kendisine cünun nisbet edenler (deli diyenler) olmuştur. Annesine çok hizmet ile meşgul olduğundan, Peygamber(s.a.v.)i görememiştir. Peygamber'i gördüğü, hattâ Uhud'da bulunduğu da rivâyet edilir. Fakat bu rivâyetin bir dayanağı yoktur. Hayâtının ayrıntıları, kapalıdır. Hz. Peygamber'in, onu ashâbdan andığı ve Hz. Ömer'e onu vasiyyet ettiği de rivâyet edilir (Şa'rânî, Tabakat: 1/24)

Hz. Peygamber'in ona hırkasını gönderdiği şeklindeki rivayet bir kanıttan yoksun olduğu gibi, onun, Hz. Peygamber'i görmek üzere Yemen'den ta Medine'ye geldiği, fakat Peygamber'in evinde olmayıp Mescidde olduğunu öğrenince annesine sadece evinde görme sözü verdiği için Peygamber'i görmeden döndüğü şeklindeki rivayet ise tamamen yalandır. Bir kere onun Peygamber döneminde yaşadığı sabit değildir. Ayrıca Binlerce km.lik yolu tepip de Peygamber'i görmeden geri dönmek bir Peygamber âşığına yakışır mı? Kaldı ki Peygamber'in evi Mescide bitişik idi. Kapıları mescide açılırdı. Peygamber'in evinde olmasıyla Mescidde olması arasında bir fark yoktu. Hâsılı yaşayıp yaşamadığı kesin olmayan bu zat hakkında çok efsane, gerçekmiş gibi anlatılır. Tasavvuf çevrelerinde bu anlatımlar yoğunluk kazanır. Kanıt aramadan duydukları

her şeyi kabul edenler için iyi bir duygusallık vesilesidir.

Peygamberimiz, bazı okurlarımın kürk dedikleri abâsını Veyssel-Karanî'ye değil, benim bildiğime göre damadı Hz. Alî'ye vermiştir. Yahut bir rivayete göre damadı Ali, kızı Fatıma, torunları Hasan ve Hüseyin'i bir sabah abâsı altına almıştır. İşte bunun için Alî ailesine Âl-i Abâ (Abâ ehli) denilir.